

GOSPODARSTVO

PODUZETNIŠTVO, POSLOVNA
ORGANIZACIJA I MARKETING

PODUZETNIK I PODUZETNIŠTVO

PODUZETNIŠTVO – djelatnost ljudi koja se sastoji od kombiniranja činitelja proizvodnje radi **maksimiziranja dobiti**

RAZLIKUJEMO:

- **VLASNIKE** – osoba koja **ulaže temeljni kapital** za izgradnju neke poslovne organizacije (*može biti poduzetnik, menadžer i radnik*)
 - snosi rizik poslovanja
- **PODUZETNIKE** – osoba koja **odlučuje kako će se proizvoditi**
 - poduzima poslovne pothvate i preuzima rizik poslovanja
- **MENADŽERE** – **vodi poslovanje** radi osiguranja njegove uspješnosti, ali bez preuzimanja rizika
 - poduzetnik **osmišljava** proizvodnju dok menadžer **vodi** proizvodnju
- **RADNIKE**

NAČINI ULASKA U POSAO

1. POČETI OD NULE
2. KUPOVINA POSTOJEĆEG PODUZEĆA
3. **FRANŠIZA** (*franšizant i franšizor*)
4. **OBITELJSKI POSAO**

POČETI OD NULE

KUPOVINA POSTOJEĆEG
PODUZEĆA

FRANŠIZA

OBITELJSKI POSAO

POSLOVNE ORGANIZACIJE

- ~~poduzeće~~, poslovna organizacija ili trgovačko društvo ili gospodarski subjekt

TRGOVAČKO DRUŠTVO je samostalna gospodarska organizacija koja se služi činiteljima proizvodnje kako bi **proizvela dobra** i **ostvarila dobit**

- poslovne organizacije nastaju krajem 14. i početkom 15. st. kada se ukidaju cehovi
- kriteriji podjele poslovnih organizacija:
 - prema **mjestu u reproduksijskom procesu** – proizvodne, trgovačke i financijske
 - prema **predmetu poslovanja**
 - prema **tipu vlasništva**
 - prema **veličini** – velika, srednja i mala poduzeća

POSLOVNE ORGANIZACIJE

```
graph TD; A[POSLOVNE ORGANIZACIJE] --> B[OBRT]; A --> C[TRGOVAČKO DRUŠTVO];
```

samostalne gosp. org. koja **unajmljuju rad i druge *inpute*** radi **proizvodnje** i **prodaje** dobara te **ostvarivanja profita**

OBRT

TRGOVAČKO DRUŠTVO

OBRT

dopuštene **gospodarske djelatnosti** koje samostalno i trajno **obavljaju fizičke osobe** sa svrhom postizanja dobiti

nije potrebna propisana **stručna sprema** (diploma ili majstorski ispit)

potrebna je **diploma** ili **određena stručna sprema** (majstorski ispit)

obavljanje **isključivo na temelju povlastice**, koju izdaje nadležno ministarstvo

SLOBODNI

VEZANI

POVLAŠTENI

POSLOVNE ORGANIZACIJE

samostalna gosp. org. koja **unajmljuje rad i druge *inpute*** radi **proizvodnje** i **prodaje** dobara te **ostvarenja profita**

FIZIČKE OSOBE

OBRT

SLOBODNI

VEZANI

temelj povezivanja su **osobe** i odgovaraju **svojom imovinom**

DRUŠTVO OSOBA

nemaju temeljni kapital

JAVNO
TRGOVAČKO
DRUŠTVO (J.T.D.)

odgovaraju **svi članovi cijelom** svojom imovinom

KOMANDITNO
DRUŠTVO
(K.T.D.)

najmanje jedan odgovara **cijelom (komplementar)** a **jedan dijelom** svoje imovine (**komanditor**)

PRAVNE OSOBE

ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

TRGOVAČKO DRUŠTVO

temelj povezivanja je **kapital** i članovi društva **odgovaraju do visine svoga uloga**

DRUŠTVO KAPITALA

najmanji
temeljni kapital
200 000 kn

DIONIČKO
DRUŠTVO
(D.D.)

najmanji
temeljni kapital
20 000 kn

DRUŠTVO S
OGRANIČENOM
ODGOVORNOŠĆU
(D.O.O.)

najmanji
temeljni kapital
10 kn

JEDNOSTAVNO
DRUŠTVO S
OGRANIČENOM
ODGOVORNOŠĆU
(J.D.O.O.)

DIONICE I OBVEZNICE – VRIJEDNOSNI PAPIRI

- poslovne organizacije pribavljaju novčana sredstva **uzimanjem kredita** ili **emisijom vlastitih vrijednosnih papira**
- ako poslovne organizacije žele povećati vlastita sredstva (imovinu), onda **emitiraju dionice**, a kada žele uzeti kredit, **izdaju obveznice**
- **SEKURITIZACIJA** (*lat. securities* – vrijednosni papiri) – pribavljanje sredstava emitiranjem vrijednosnih papira (dionica i obveznica)

Kako funkcionira burza i što su dionice

How The Stock Exchange Works

<https://drive.google.com/file/d/0B3j3fkaAq7drWC1TbUdtaE1uWFE/edit?usp=sharing>

MARKETING

MARKETING

MARKETING – društveni proces koji **usmjerava gospodarski tijek dobara i usluga** od proizvođača do potrošača, prilagođavajući **ponudu** i **potražnju**

- **marketing** u najširem smislu može definirati kao proces u kojem se **proizvodnja povezuje s potrošnjom** kako bi se zadovoljile potrebe društva (potrošača)
- marketing nastoji **identificirati, predvidjeti i zadovoljiti potrebe** kupaca vodeći računa o profitu
- marketing se javlja u uvjetima razvijene konkurencije na tržištu

FAZE RAZVOJA MARKETINGA

3 razdoblja u razvoju marketinga:

1. **proizvodna** era (*od ind. revolucije do 1930-ih*)
 2. **prodajna** era (*od 1930-ih do 1950-ih*)
 3. **marketinška** era (*nakon 1950-ih*)
- } ERE KOJE SU PRETHODILE MARKETINGU

- danas se nalazimo u eri **megamarketinške koncepcije** ili u eri **društvenog marketinga**
- *osim profita, gledaju se socijalne, ekološke, kulturne i druge potrebe građana*

MARKETINŠKI SPLET

MARKETINŠKI SPLET – sjedinjuje sve važne aktivnosti za marketing

4P

- product
- place
- promotion
- price

PROIZVOD

- **PROIZVOD** obuhvaća nekoliko elemenata kojima se može utjecati na razinu prodaje – **asortiman**, **ambalaža** i **marka proizvoda**
- **ASORTIMAN** skup svih **srodnih proizvoda** koje nudi proizvođač
 - *npr. Palmolive pjena za brijanje, sapun, šampon za kosu, tuširanje...*
 - *ima određena svojstva koja pojednostavljuju kupnju i jamče kvalitetu*
- **AMBALAŽA** – ima ulogu u promociji proizvoda i zaštiti proizvoda izvana

P&G

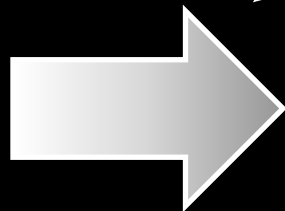
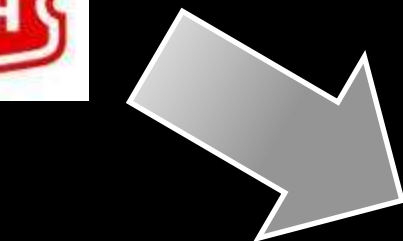

IAMS

PROIZVOD

- **MARKA** (*robna marka ili brend*) je ime, znak, simbol ili drugo što **identificira proizvod** i **diferencira** ga od proizvoda konkurenata
- **GENERIČKA MARKA** – označava kategoriju proizvoda
 - *npr. aspirin, žilet, digitron, kola i dr.*
- **TRGOVAČKA MARKA** – trgovci kupuju od proizvođača proizvode, pakiraju ih te mogu staviti svoju marku
 - *npr. K plus, Aro, Rumke, DM...*

TRGOVAČKA
MARKA

GENERIČKA
MARKA

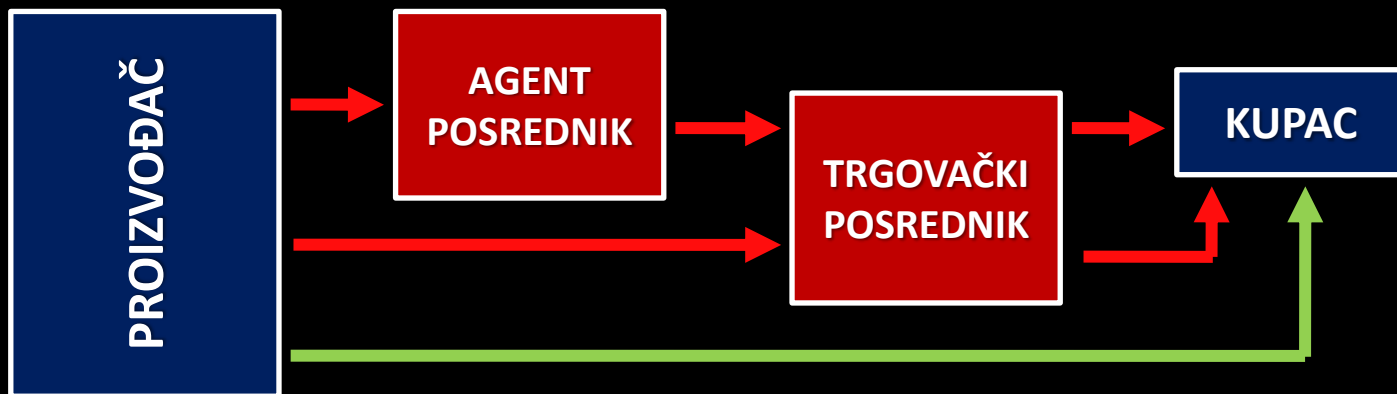

CIJENA

- **CIJENA** je **vrijednost** proizvoda ili usluge **izražena u novcu**
- mogu biti **JEDINSTVENE** jednake za sve kupce (*novine, benzin*) ili **DIFERENCIRANE** koje vrijede za određenu skupinu kupaca ili različite prema drugim kriterijima (*studenti, umirovljenici...*)
- podjela cijena:
 - prema **vremenu kupnje** (sezonske, predsezonske...)
 - prema **prostoru** (isti proizvod može imati različitu cijenu na različitim mjestima)
 - prema **opsegu** (maloprodajne i veleprodajne cijene)
 - **promotivne** (npr. prilikom uvođenja nekog novog proizvoda)
 - **prigodne** (za neki praznik ili sezonsko sniženje)
 - **psihološke** (one koje završavaju s 9 – *npr. 9,99 kn*)
 - **linije cijena** (niže, srednje i više cijene)

PLASMAN

- plasman obuhvaća **prodaju** i **distribuciju**
- **VRSTE PRODAJE:**
 - **IZRAVNA** prodaja – proizvođač svoje proizvode prodaje izravno potrošačima (prodaja **bez posrednika**)
 - **NEIZRAVNA (POSREDNIČKA)** prodaja – karakteristična za proizvode krajnje potrošnje kada proizvođač **preko posrednika** prodaje svoje proizvode potrošačima
 - to mogu biti **trgovački posrednici**, **agenti posrednici** i **facilitatori**

PROMOCIJA

- **PROMOCIJA** je komunikacija s potrošačima s ciljem **uvjeravanja** u pogodnosti nekog proizvoda i **stvaranja pozitivnog stava** o proizvodu
- **VRSTE PROMOCIJE:**
 - **ekonomska promidžba** – plaćeni oblik promocije
 - **osobna prodaja** – direktan kontakt s kupcima
 - **unapređivanje ponude** – nagradne igre, edukacija, savjetovanje, informiranje o proizvodu...
 - **publicitet** – neplaćeni oblik promocije
 - **odnosi s javnošću** – konferencije za tisak i sl.
 - **samopredstavljanje**

PUBLICITET

TACO BELL BUYS THE LIBERTY BELL

IN AN EFFORT TO HELP THE NATIONAL DEBT, TACO BELL IS PLEASED TO ANNOUNCE THAT WE HAVE AGREED TO PURCHASE THE LIBERTY BELL, ONE OF OUR COUNTRY'S MOST HISTORIC TREASURES.

IT WILL NOW BE CALLED THE "TACO LIBERTY BELL" AND WILL STILL BE ACCESSIBLE TO THE AMERICAN PEOPLE FOR VIEWING.

WHILE SOME MAY FIND THIS CONTROVERSIAL, WE HOPE OUR MOVE WILL PROMPT OTHER CORPORATIONS TO TAKE SIMILAR ACTION TO DO THEIR PART TO REDUCE THE COUNTRY'S DEBT.

